

**Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare
2020**

**Probă scrisă
ISTORIE
Clasa a XII-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Deși programul politic nu se fixează în Principate într-un act fundamental, în totalitatea lor memoriile și proiectele de reformă îl formulează coerent și îl articulează în raport cu principala problemă: recâștigarea independenței prin abolirea dominației turco-fanariote. Memoriile politice îi învinuiesc pe fanarioți și dominația otomană pentru decadența Principatelor și efectuează o analiză amplă și critică a sistemului fanariot. Soluțiile pe care le oferă sunt în marea lor majoritate reformiste. Memoriile manifestă o preocupare, în creștere pentru problemele economice [...], afirmând, totodată, necesitatea abolirii monopolului turcesc; [...] dar datorită apartenenței autorilor lor la starea boierească, interesul acestor memorii pentru fenomenul social este foarte redus. În schimb, ele accentuează preocuparea, pentru guvernământ, în ordine legislativă, judiciară și executivă, aducând în discuție problemele puterii principelui și originii sale etnice, alegerea, durata și limitarea atribuțiilor domniei [...]. Indiferent de opțiunile formei de guvernământ la care se fixează autorii programului politic, monarhie, republică, monarhie constituțională și reprezentativă, absolutism luminat sau de esență nobiliară, dezbaterile prilejuite au contribuit la familiarizarea opiniei publice elitare cu alternativele posibile și cu ideea necesității schimbării vechilor forme. Cu atât mai mult, referințele la statutul internațional al Principatelor exprimau o stare de spirit generală, favorabilă recâștigării independenței sau menținerii și consolidării autonomiei.“

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria Românilor*)

B. „Cu prilejul tratatelor de pace purtate la Focșani între ruși și turci, cu medierea Imperiului habsburgic și a Prusiei, în 1772, o serie de boieri munteni [...] s-au adresat la 24 iulie/4 august, delegațiilor puterilor creștine, prin memorii identice. În cuprinsul celui înaintat Curții din Viena, se făcea un istoric al relațiilor Principatelor cu Poarta otomană, stipulate prin capitulațiile încheiate în secolele XV-XVI și pe care turcii le încălcaseră, instalând la cârma lor domni venetici, ce contribuiseră la spolierea [...] Moldovei și Țării Românești; petenții reclamau, la încheierea păcii, unirea și independența Țărilor Române sub un principe pământean [...] și funcționarea noului stat ca o zonă-tampon între Poartă și adversarii ei, întrucât doreau să fie sub protecția colectivă a Rusiei, Imperiului habsburgic și Prusiei. [...] Alături de teoria capitulațiilor își face apariția în această perioadă ideea unirii Țării Românești și Moldovei. [...] Încheierea păcii de la Kuciuk-Kainargi a spulberat speranțele clasei politice din Țara Românească și Moldova de a ieși de sub dominația Porții. ”

(*Istoria românilor*)

C. „În memoriul adresat la 1791 delegațiilor la negocierile de pace la Șistov [...] se exprima, pe un ton ferm, voința națiunii române de a dobândi statutul de autonomie în raporturile cu Poarta otomană, sub protectoratul Rusiei și Austriei, neutralitatea țării, forțe militare proprii, alegerea domnului de către toate stările sociale. Autorii memoriului declarau că refuză orice reîntoarcere la situația creată de regimul fanariot [...]. În mișcarea revendicativă au fost antrenați, încă de mai înainte, alături de unii boieri cu idei înaintate [...] și figuri de clerici luminați, ca episcopul Chesarie al Râmnicului sau mitropoliții Moldovei, Leon Gheucă și Iacov Stamatii, iar începând din secolul al XIX-lea și exponenți ai boierimii mici și mijlocii sau chiar intelectuali recrutați din burghezia incipientă, exprimând, sub raport teoretic, pătrunderea gândirii politice europene în cadrul mișcării naționale.“

(*Istoria românilor*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați câte un eveniment din sursa **B**, respectiv din sursa **C**, menționând o cauză comună a acestora, selectată din sursa **A**. **6 puncte**
2. Prezentați un fapt istoric prin care un obiectiv referitor la organizarea politică internă, precizat în sursa **A**, este reluat în deceniul cinci al secolului al XIX-lea, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**

3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*) **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **B** și **C**, un punct de vedere referitor la proiectele politice din secolul al XVIII-lea, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare sursă. **7 puncte**
5. Prezentați alte două proiecte politice referitoare la statul român modern, elaborate în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea – primele trei decenii din secolul al XIX-lea, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin prezentarea a două fapte istorice, un punct de vedere cu privire la consecințele proiectelor politice referitoare la statul român modern, elaborate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **7 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ cinci pagini, un eseu despre *Spațiul românesc între diplomatie și conflict, în secolele al XIII-lea – al XVI-lea*, având în vedere:

- prezentarea unei asemănări între acțiunile militare la care participă românii în a doua jumătate a secolului al XIII-lea – prima jumătate a secolului al XIV-lea;
- prezentarea unei asemănări între două fapte istorice desfășurate într-un stat din spațiul românesc extracarpatic, în a doua jumătate a secolului al XIV-lea;
- prezentarea a două acțiuni militare la care participă românii din spațiul intracarpatic, în prima jumătate a secolului al XV-lea;
- menționarea unei cauze și a unei consecințe ale acțiunilor diplomatice la care participă românii, în prima jumătate a secolului al XV-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea acțiunilor diplomatice la care participă românii din spațiul extracarpatic în a doua jumătate a secolului al XV-lea;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere cu privire la organizarea instituțiilor centrale din perspectiva acțiunilor diplomatice desfășurate de români în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.